

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

9 Σεπτεμβρίου 2014

Αριθμ. Πρωτ.: 190392/45182/2014

Πληροφορίες: κα Σταματίνα Πούλου (τηλ.:2131306697)

Προς Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
Γραφείο Υφυπουργού
Υπ' όψιν κου Γιαννόπουλου

Θέμα: Καθυστέρηση απάντησης στο με αριθμ. 8/12.3.2014 έγγραφο της Ένωσης Γονέων Δήμου Σύρου - Ερμούπολης

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει αναφορές της ΕΝΩΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΥΡΟΥ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ σχετικά με την υπηρεσία σας.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι της Ένωσης απέστειλαν το με αριθμ. πρωτ. 9/12.3.2014 έγγραφό προς την υπηρεσία σας ζητώντας διευκρινήσεις σχετικά με τη λειτουργία του νέου ενιαίου πληροφοριακού Συστήματος Σχολικών Μονάδων και Διοικητικών Δομών "my school" και στις 28.5.2014 τους κοινοποιήθηκε το με αριθμ. πρωτ. 77482/Γ2/19.54 έγγραφο του Τμήματος Γ. Μαθητικών θεμάτων το οποίο διαβιβάζει την ανωτέρω επιστολή προς εσάς.

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας [ΚΔΔ], που κυρώθηκε με τον ν. 2690/1999 (Α' 45), ορίζονται τα εξής: Άρθρο 4, όπως οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/2004 (Α' 102), η παράγραφος 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 3230/2004 (Α' 44), οι δε παράγραφοι 5 και 6 προστέθηκαν με το άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 3242/2004: «Διεκπεραίωση υποθέσεων 1. α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. 2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει ... να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: (α) τους λόγους της καθυστέρησης, (β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση ... και (γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. 3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό.

Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας συνάγεται ότι ο νομοθέτης έχει θεσπίσει κανόνες διαδικασίας, που αποβλέπουν προεχόντως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της Διοικήσεως και στην ποιοτική αναβάθμιση των

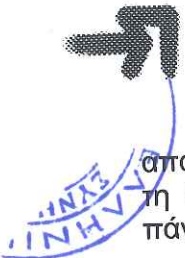
παρεχόμενων προς τον πολίτη υπηρεσιών, ειδικότερα δε στη δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών για την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών (ΣΕ 3004/2010 Ολομ). Εξ άλλου, οι διατάξεις αυτές, ερμηνευόμενες ενόψει της διατάξεως του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος, που καθιερώνει υποχρέωση της Διοικήσεως να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και χορήγηση εγγράφων, έχουν την έννοια ότι ως ενδιαφερόμενος νοείται όχι μόνον αυτός, που θεμελιώνει συγκεκριμένο έννομο συμφέρον, αλλά και οποιοσδήποτε μπορεί, ως εκ της ιδιότητάς του, να επικαλεσθεί το ενδιαφέρον του για την υποβολή αιτήματος κατά το άρθρο 4 του ΚΔΔ ή για γνώση του περιεχομένου συγκεκριμένων διοικητικών εγγράφων κατά το άρθρο 5 του ιδίου Κώδικα (πρβλ. ΣΕ 94/2013 Ολομ). Σύμφωνα με τα παραπάνω εάν η υπηρεσία σας αδυνατεί να διερευνήσει τα ερωτήματα που έχουν τεθεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, θα πρέπει να αιτιολογήσει ειδικά τους λόγους της καθυστέρησης αυτής.

Με αφορμή την παρούσα αναφορά θα θέλαμε να σας καταθέσουμε τον προβληματισμό μας σχετικά με τη νομιμότητα λειτουργίας του συγκεκριμένου πληροφοριακού συστήματος, τόσο όσο προς τα ζητήματα που άπτονται της προστασίας των προσωπικών δεδομένων όσο και ως προς την προστασία της προσωπικότητας των παιδιών. Αν και γνωρίζουμε ότι το ζήτημα του ελέγχου της νομιμότητας της λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος, ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων των μαθητών, ανήκει στην ΑΠΔΠΧ στην οποία εκκρεμεί και αναμένουμε την έκδοση σχετικής απόφασης, θα θέλαμε με την παρούσα να αναδείξουμε και την διάσταση της προστασίας του δικαιώματος της προσωπικότητας των παιδιών (άρθρα 5 Σ) και της αρχής του υπέρτερου συμφέροντος αυτών (άρθρο 3 ΔΣΔΠ).

Η αρχή της αξίας του ανθρώπου, όπως άλλωστε και οι υπόλοιπες θεμελιώδεις αρχές των άρθρων 1 και 26 Συντ., μπορεί να έχει σημασία για την ερμηνεία κατά μείζονα λόγο των διατάξεων της κοινής νομοθεσίας, ωστόσο πέρα από αυτό μπορεί να αποτελέσει απευθείας και κριτήριο για την αξιολόγηση της συνταγματικότητας όχι μόνο μιας νομοθετικής ρύθμισης αλλά και μιας κοινωνικής συμπεριφοράς. Το περιεχόμενο της αρχής έγκειται κυρίως στην απαίτηση να μη υποβιβάζεται ο άνθρωπος, ο κάθε συγκεκριμένος άνθρωπος σε αντικείμενο, σε απλό μέσο για την εξυπηρέτηση οποιωνδήποτε σκοπών, *σε αντικαταστατό τελικά μέγεθος*¹. Τα έννομα αγαθά που περικλείονται στο δικαίωμα της προσωπικότητας (η τιμή, η ιδιωτική ζωή, η εικόνα, η σφαίρα του απορρήτου κ.ά.) δεν αποτελούν αυτοτελή δικαιώματα, αλλά επιμέρους εκδηλώσεις, εκφάνσεις ή πλευρές του ενιαίου δικαιώματος επί της ίδιας προσωπικότητας, έτσι ώστε η προσβολή οποιασδήποτε εκφάνσεως της προσωπικότητας να σημαίνει και προσβολή της συνολικής έννοιας προσωπικότητα. Η προσβολή είναι παράνομη, όχι μόνο όταν η επέμβαση στην προσωπικότητα του άλλου δεν είναι επιτρεπτή από το δίκαιο αλλά και όταν γίνεται σε ενάσκηση δικαιώματος, το οποίο, όμως είναι από άποψη έννομης τάξης μικρότερης σπουδαιότητας, είτε ασκείται καταχρηστικά. Ενόψει της σύγκρουσης των διαφόρων προστατευόμενων αγαθών προς τα προστατευόμενα αγαθά της προσωπικότητας, θα πρέπει κάθε φορά να αξιολογούνται και να σταθμίζονται στη συγκεκριμένη περίπτωση τα συγκρινόμενα έννομα αγαθά και συμφέροντα για την διακρίβωση της ύπαρξης προσβολής του δικαιώματος επί της προσωπικότητας. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι σε οποιαδήποτε συλλογή προσωπικών δεδομένων που μπορεί να συνιστά παραβίαση της ιδιωτικής ζωής του ατόμου θα πρέπει να προσδιορίζεται εκ των προτέρων με ακρίβεια ο σκοπός συλλογής και καταγραφής κάθε πληροφορίας ή δεδομένου, καθώς μόνο έτσι είναι δυνατή η ανεύρεση του σχετικού προστατευόμενου έννομου αγαθού και η αξιολόγηση της σύγκρουσης με το δικαίωμα της προσωπικότητας. Υπό την παραπάνω οπτική ο νόμος 2472/1997 αποβλέποντας στην προστασία του δικαιώματος της προσωπικότητας, εγκαθίδρυσε και το δικαίωμα στην πληροφοριακή αυτοδιάθεση.

Εν προκειμένω, η παραπάνω στάθμιση μπορεί να γίνει μόνο από την ΑΠΔΠΧ, η οποία είναι κατά τεκμήριο αρμόδια, ωστόσο εμείς θα θέλαμε να σας επισημάνουμε ότι αν και αναγνωρίζουμε την ανάγκη ύπαρξης ενός αξιόπιστου συστήματος καταγραφής των

¹ βλ. Ι. Μανωλεδάκη, "Ανθρώπινη αξιοπρέπεια", σε Μανωλεδάκη / Prittwich (επιμ), Η ποινική προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, 1997, 14 επ, βλ. επίσης ΟΛΑΠ 40/1998).

απαραίτητων στοιχείων για την εύρυθμη λειτουργία της εκπαιδευτικής κοινότητας μέσα από τη λειτουργική εντοποίηση των μηχανογραφικών εφαρμογών, αυτή θα πρέπει να γίνεται πάντοτε με σεβασμό στα ανωτέρω προστατευόμενα αγαθά.

Τέλος, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η επιβάρυνση του έργου των διευθυντών των σχολικών μονάδων, που είναι επιφορτισμένοι με πλήθος άλλων καθηκόντων (Βλ. άρθρο 28 Ν. 1340/2002) και οι οποίοι καλούνται επί πλέον να ενημερώνουν σχεδόν καθημερινά το σύστημα, συλλέγοντας και καταγράφοντας τα σχετικά ηλεκτρονικά πεδία.

Κατόπιν των ανωτέρω και εν αναμονή της έκδοσης της απόφασης της ΑΠΔΠΧ θα επιθυμούσαμε, όπως λάβετε υπόψη τις παραπάνω συνοπτικές παρατηρήσεις και απαντήσετε στα ερωτήματα της ΕΝΩΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΥΡΟΥ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ, ιδίως δε όπως υποδείξετε το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Νέου Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Σχολικών Μονάδων και Διοικητικών Δομών "my school" καθώς και του προηγούμενου με την ονομασία survey.

Για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση είμαστε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση

Γιώργος Μόσχος
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Κοινοποίηση:

ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΥΡΟΥ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ
ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ Poste Restant
84100

Ακριβές Αντίγραφο

Ευανθία Παπανικολάου